

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 3. toukokuuta 2024
(OR. en, bg, de)

Toimielinten välinen asia:
2022/0400(COD)

8954/24
ADD 1 REV 2

CODEC 1111
SOC 283
ANTIDISCRIM 59
GENDER 65
JAI 635
FREMP 195

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI tasa-arvoelimiä koskevista normeista naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin työssä ja ammatissa liittyvissä asioissa sekä direktiivien 2006/54/EY ja 2010/41/EU muuttamisesta **(ensimmäinen käsittely)**

- Säädöksen hyväksyminen
- = Lausumat

Bulgarian lausuma

Bulgarian tasavalta vahvistaa olevansa sitoutunut varmistamaan tasa-arvon ja torjumaan syrjintää Euroopan unionin perusarvoina. Sen vuoksi maa tukee vahvan oikeudellisen kehyksen luomista ja täytäntöönpanoa naisten ja miesten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanemiseksi, erityisesti *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä tasa-arvoelimiä koskevista normeista naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin työssä ja ammatissa liittyvissä asioissa sekä direktiivin 2006/54/EY 20 artiklan ja direktiivin 2010/41/EU 11 artiklan kumoamisesta*. Tasa-arvoelinten toimintaa koskevien vähimmäisvaatimusten vahvistaminen parantaa niiden tehokkuutta, varmistaa niiden riippumattomuuden ja varmistaa syrjinnän uhrien oikea-aikaisen ja tehokkaan suojelun.

Toisaalta tekstiin on direktiiviehdotuksesta käytyjen neuvottelujen aikana tehty muutoksia, joita Bulgaria ei voi hyväksyä.

Bulgarian perustuslakituomioistuin hyväksyi vuonna 2018 päätöksen, jonka mukaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevalla Euroopan neuvoston yleissopimuksella (Istanbulin yleissopimus) otetaan käyttöön sukupuolen käsitteeseen liittyviä oikeudellisia käsitteitä, jotka ovat ristiriidassa Bulgarian perustuslain pääperiaatteiden kanssa.

Perustuslakituomioistuin selvensi edelleen vuonna 2021, että perustuslaissa käytetty käsite ”sukupuoli” (engl. ”sex”) voidaan kansallisen oikeusjärjestyksen yhteydessä ymmärtää ainoastaan sen biologisessa merkityksessä (miehet ja naiset).

Näin ollen Bulgarian tasavalta ilmoittaa edellä mainittujen perustuslakituomioistuimen tuomioiden mukaisesti, että Bulgaria ei voi hyväksyä Istanbulin yleissopimuksen sukupuolikäsitettä (engl. ”gender”) eikä sukupuolinäkökulmaa eikä muita asiakirjoja, joissa erotetaan toisistaan ”sukupuoli” biologisena (naiset ja miehet) ja ”sukupuoli” sosiaalisena rakenteena. Tältä osin Bulgarian tasavalta ei voi hyväksyä 6 artiklassa ja johdanto-osan 23 kappaleessa olevan uhrin määritelmän laajentamista siten, että siinä esitetään ohjeellinen luettelo ominaisuuksista, sukupuoli mukaan luettuna: sukupuoli, sukupuoli-identiteetti, sukupuolen ilmaisu tai sukupuoliominaisuudet.

Edellä mainituista syistä Bulgarian tasavalta ei kannata *tasa-arvoelimiä koskevia normeja naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin työssä ja ammatissa liittyvissä asioissa sekä direktiivin 2006/54/EY 20 artiklan ja direktiivin 2010/41/EU 11 artiklan kumoamista koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin* tekstiä.

Saksan lausuma

Hyväksymme direktiiviä koskevan yleisnäkemyksen, jonka osalta esitämme seuraavan tulkinnan:

1. Olemme panneet tyytyväisenä merkille, että komissio on sosiaalityöryhmässä käydyissä neuvotteluissa vakuuttanut, että voimme panna 8 artiklan täytäntöön myös käyttämällä vaihtoehtoisia riidanratkaisua, johon vastaajan on osallistuttava. Tasa-arvoelin tutkii ja ratkaisee asian syrjintään vetoavan henkilön pyynnöstä sille toimitettujen tietojen perusteella ja ottaen huomioon todistustaakan siirtymisen. Saksa tulkitsee 8 artiklaa siten, että tietojensaantipyyntöä ei voida panna täytäntöön pakkokeinoin, mutta vastaajalle ilmoitetaan todistustaakan siirtymisestä.
2. Lisäksi olemme panneet tyytyväisenä merkille, että Saksa voi kieltää tasa-arvoelimiä julkaisemasta henkilö- tai yritystietoja 9 artiklassa tarkoitetuissa tiivistelmissä.
3. Sosiaalityöryhmän kokouksessa komissio vakuutti myös, että meillä on mahdollisuus panna 10 artiklan 3 a kohta täytäntöön siten, että niin kutsutuilla ”toimivaltaisilla yksiköillä” eli Saksassa tunnustetuilla syrjinnän vastaisilla järjestöillä on oikeus käynnistää menettely yhden tai useamman uhrin puolesta ja tarjota siten oikeudellista tukea syrjinnästä kärsiville henkilöille. Näin varmistetaan tehokas oikeudellinen tuki syrjinnästä kärsiville.

Unkarin lausuma

Unkari haluaa vaalia yhtenäisen, rauhanomaisen ja demokraattisen yhteiskunnan arvoja perustuen kaikkien ihmisten tasa-arvoon ilman minkäänlaista syrjintää. Tämä taataan perustuslaissa ja Unkarin yhdenvertaisuuslaissa, joka tarjoaa horisontaalisen ja kattavan oikeussuojan syrjimättömyyden alalla.

Unkari tunnustaa miesten ja naisten tasa-arvon ja edistää sitä Unkarin perustuslain, Euroopan unionin primaarilainsäädännön, periaatteiden ja arvojen sekä kansainvälisestä oikeudesta johtuvien sitoumusten ja periaatteiden mukaisesti. Naisten ja miesten tasa-arvo on vahvistettu perusarvoksi Euroopan unionin perussopimuksissa. Näiden ja kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti Unkari tulkitsee käsitteen ”sukupuoli” (engl. gender) viittaavan biologiseen sukupuoleen (engl. sex) ja käsitteen ”sukupuolten tasa-arvo” tarkoittavan ”yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamista naisille ja miehille” ehdotuksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tasa-arvoelimiä koskevista normeista naisten ja miesten yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin työssä ja ammatissa liittyvissä asioissa sekä direktiivin 2006/54/EY 20 artiklan ja direktiivin 2010/41/EU 11 artiklan poistamisesta.

Itävallan lausuma

Itävalta kannattaa täysin ehdotettujen direktiivien tavoitteita syrjinnältä suojelun vahvistamisesta ja syrjinnän uhreille annettavan tuen parantamisesta.

Itävalta korostaa, että ehdotetuissa direktiiveissä asetetaan tasa-arvoelimille vähimmäisnormit.

Itävallassa on jo yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjinnän torjuntaan liittyvä täysin toimiva parhaiden käytäntöjen järjestelmä, joka on osoittautunut hyödylliseksi jo vuosikymmenten ajan. Jotta voidaan säilyttää tehokkaat ja vakiintuneet kansalliset rakenteet, näiden direktiivien täytäntöönpanoon olisi jätettävä joustovaraa. Tehokkaiden instituutioiden ja mekanismien toiminnan on voitava jatkaa tässä uudessa kehyksessä.